

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Metodický list

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti (I/2)

Sada: 1 Číslo: EU-OPVK-ČIG-2ST-06 Předmět: Český jazyk a literatura, 6. ročník - Povídka

Název materiálu: Zlatí úhoři

Autor materiálu: Mgr. Marie Baslerová

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 12. dubna 2012

Třída: VI. B

Ověřující učitel: Mgr. B. Říhošková

Anotace materiálu:

Pracovní list - povídky, otázky se vztahují ke dvěma ukázkám z povídek od Oty Pavla.

Podrobný metodický popis možností použití materiálu:

- Pracovní list slouží k samostatné práci
- Po rozdělení pracovního listu pracují žáci dle zadání
- Charakterizují hlavní postavy v jednotlivých ukázkách.
- Zaměřují se na přímou řeč, která umocňuje prvky napětí v kompozici vypravování.
- Procvičí své čtenářské dovednosti.
- Vypisují dějová slovesa.
- Vyhledávají nespisovné výrazy.
- Kontrolujeme a hodnotíme na závěr celý pracovní list, popř. využijeme pracovní list k sebehodnocení jednotlivých žáků nebo k jejich hodnocení

Seznam literatury a pramenů:

PAVEL, Ota. *Zlatí úhoři*. Praha: Československý spisovatel v Praze, 1985

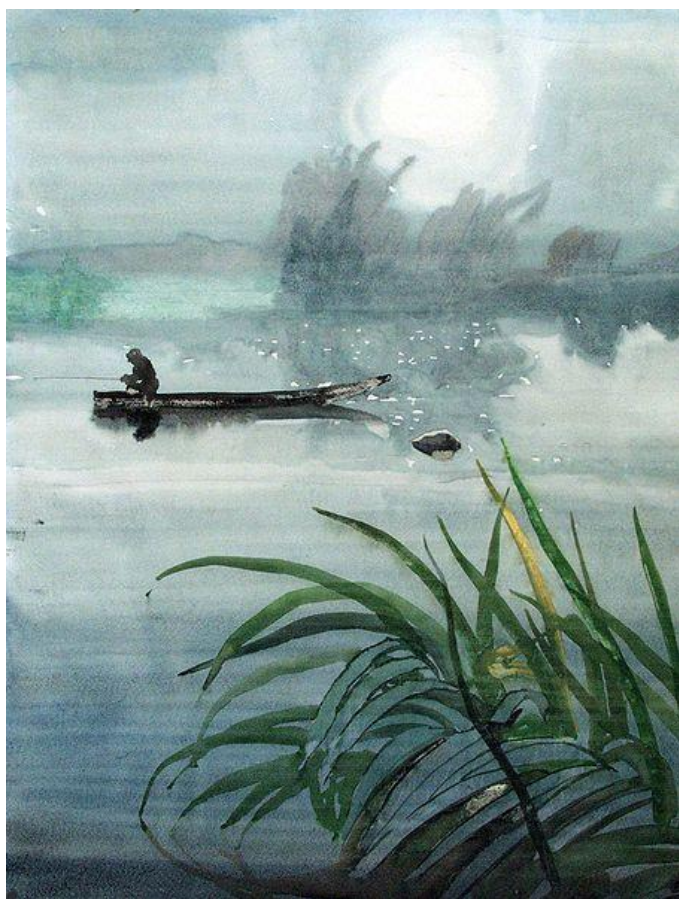
Obr.: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/68/Rybář.jpg/454px-Rybář.jpg>

Ota Pavel – úryvky z povídek

Černá štika

Bylo mi tak kolem šesti. Bráškové mě do své společnosti moc nebrali. Nebyl jsem jich hoden. Přihlížel jsem jejich radovánkám zdálky. Většinou jsem si na břehu řeky Berounky jenom cucal prst.

Nejraději chodil Hugo s Jirkou na ostrůvek, kde chytali do ruky ryby v zelených řasách. Hugo byl hezký a jemný. Jirka byl pořízek a lump, s kdekým se popral.

Na ostrůvku rostly dlouhé, čarokrásné zelené řasy, které se podobaly rozpleteným vlasům říčního vodníka Oskara. Ty vlasy mu vlály po proudu, jako by ležel utopený v žlutém písku. Občas na řasách rostly kvítky, nevím už, jakou měly barvu, snad růžovobílou jako nevěsty. Bylo tu mělko a v řasách se pásly jako na louce buchanky a беруšky vodní. Parmy s ostatními rybami sem přijížděly a čapaly obroučkách a mlaskaly přitom jak prasátka. V té době nastoupili bratři jen v trenýrkách a promakávali řasy, až dosáhli na studené tělo ryby. Ryba strnula, pak vyrazila, bráška se

vzpamatoval a skočil po ní, minul se, voda stříkala, bráška křičel. Jako rodeo.

Jednou objevili v řasách obrovskou rybu, původně mysleli, že je to splavený kmen. Byla to černá štika, zajela sem za rybičkami a nemohla ven. Když se rozjela, podobala se torpédu. Voda lítala na všechny strany. Hugo hulákal: „Nečum a pojd' nám s ní pomoci!“

Najednou jsem jim byl dobřej. Ale mně se tam nechtělo. Došel jsem pomalu mezi řasy. Štika křižovala, dojela až ke mně a zastavila se. Viděl jsem, jak oddychuje, dívá se na

mě krutýma očima a má v pootevřené hubě plno zubů. Chce mě sežrat. Začal jsem natahovat. Rozjela se. Skočila. Přenesla se přes mělčinu a zmizela v hloubce. Jirka mi řekl: „Pitomče! Měl jsi ji na dosah. Jen ji za krkem zmáčkнуть!“

Ve skutečnosti jsme si všichni oddychli, že je fuč. Bráškové vesmír si na ni také nesáhli. A ta příhoda jako by byla předurčením, jako by ta obrovská štika byla naší sudičkou. Chytí někdo z nás v životě skutečně velkou rybu? Možná, že nám to nebude dopřáno, protože jsme tenkrát nebyli stateční.

Jak jsme s tatínkem servírovali úhořům

Vkročil jsem do řeky. První pocit nebyl zlý. Voda mne lechtala do lýtek a potom do kolen. Jemně proudila podle břehu a pospíchala do větších proudů. Když mi vystoupila k boku, uvědomil jsem si, jak proud sílí. Musel jsem stále více zaklesávat nohy mezi kameny a stavět se proti vodě. A přitom jsem držel veliký kámen s ochablou prověšenou šňůrou. Viděl jsem ještě na břehu tatínkovu siluetu a slyšel jsem, jak mě voláním povzbuzuje, jako když jsem hrával fotbal a později hokej. Ale bylo to houby platný, cítil jsem se sám a opuštěný. Voda mi sahala k pupku a pak k prsům a chtěla mě odtrhnout ode dna. A on křičel : „Jdi dál! Už to bude!“

Ohlédl jsem se a už jsem ho neviděl. Splynul se stromy a s břehem. Jakým právem mě do toho žene, když sám neumí plavat? To mi řekla maminka, když jsem se ptal, proč se s námi tatínek nikdy nekoupe. To úhoři mu zaslepili oči, že chce, abych šel dál.

Řeka mi šahala k ramenům. A pak mi byla až po krk. Cítil jsem její sílu. To už nebyla ta včerejší řeka. Zabijácká. Zmocnil se mě její proud a její vlny se mnou smýkaly a řvaly, proč jsem sem přišel a že jsem drzý. Zmohl jsem se na výkřik: „Tatínku!“

Voda mi vnikala do úst, ztrácel jsem půdu pod nohama. Věděl jsem, že nesmím pustit šňůru, protože by se mě řeka zmocnila a roztrhala dole na kamenech a proudech. Odpoutal jsem kámen od šňůry a pustil ho ke dnu. Držel jsem se křečovitě provazu a cítil jsem, jak mě něco pomalu táhne ke břehu. Tatínek mě přitáhl až do mělké vody. Byl jsem největší tvor, jakého měl v životě na šňůře nebo na udici.

Potácel jsem se pod křovím, abych si ulevil od strachu a od studené vody. Slyšel jsem ho, jak balí šňůru, sundává rybičky a vyklízí pole a brumlá: „Mý rybičky zlatý. To nebyla ta správná noc. Ale příště jim to naservírujeme, že se podělaj. “

Asi to bylo tím, že úhořům přišla na pomoc jejich matka – řeka.

Jméno, příjmení:

Otázky k první povídce:

1. Vypiš nejméně jednu přímou řeč:

.....
.....

2. Z 3. odstavce vypiš dějová slovesa:

.....

3. Napiš jména chlapců, kteří vystupují v ukázce:

.....

4. Vyhledej nespisovné hovorové výrazy z přímé řeči:

.....

5. Charakterizuj Huga a Jirku:

.....

6. Zvládneš přesmyčku?

- Rečná katiš:

- Tao Vepal:

7. V úryvku najdi vetřelce:

.....

8. Vyhledej přirovnání:

.....

9. Jak se jmenovala řeka?:

.....

Otázky k druhé povídce:

10. Jakému sportu se věnoval chlapec?

.....

11. Která postava v povídce neuměla plavat?

.....

12. Popiš pocity chlapce ve vodě?

.....

.....

13. Kdo přišel na pomoc úhořům?

.....

Řešení:

1. Vypiš přímou řeč. - „*Nečum a pojd' nám s ní pomoci!*“
2. Vypiš z 3. odstavce dějová slovesa. - *křižovala, došla, oddychuje, rozjela, skočila, zmizela*
3. Napiš jména chlapců, kteří vystupují v ukázce. - *Hugo, Jirka*
4. Vyhledej nespisovné hovorové výrazy z přímé řeči. - *pitomče, nečum*
5. Charakterizuj Huga a Jirku. - *Hugo jemný a hezký, Jirka lump a pořízek*
6. Zvládneš přesmyčku? Rečná katiš - *Černá štika*, Tao Vepal - *Ota Pavel*
7. Najdi vetřelce - *vesmír*
8. Vyhledej přirovnání - *jako torpédo*
9. Jak se jmenovala řeka? *Berounka*

Otázky k druhé povídce:

10. Jakému sportu se věnoval chlapec?. – *fotbal a hokej*
11. Která postava v povídce neuměla plavat - *tatínek*
12. Popiš pocity chlapce ve vodě - *sám a opuštěný*
13. Kdo přišel na pomoc úhořům? - *řeka*